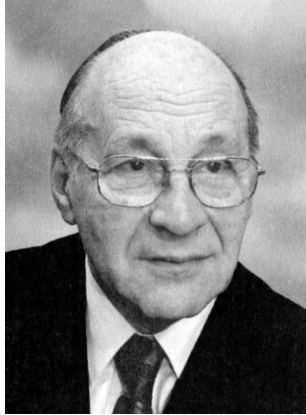


IN MEMORIAM

Simson Baron

20.04.1929 – 12.04.2013



12. aprillil 2013 saabus Iisraelist kurb teade. Manalateele oli läinud Tartu Ülikooli legendaarne õppejõud, Bar-Ilani Ülikooli emeritprofessor ning rahvusvaheliselt tunnustatud teadlane summeeruvusteoorias, Simson Baron.

Simson Baron sündis Tartus 20. aprillil 1929 Tartu rabi Avraham David Baroni ja Ettel Baroni (neiuna Antin) esimese lapsena. Oma kooliteed alustas Simson Baron 1935. aastal Tartu 17. koolis. Et mitte jääda sõjale jalgu, siirdus tema pere 1942. aastal Tšuvaššiasse Alatõri linna, kus koolitöö kõrval töötas S. Baron kellassepana. Pärast sõja lõppu saabus tema pere tagasi Tartusse ning Simson Baron jätkas õhtukoolis õppimise kõrval tööd kellassepana. 1951. aastal lõpetas S. Baron Tartu Õhtukeskkooli ja astus Tartu Riiklikku Ülikooli matemaatikat õppima. Õhtuti töötas ta matemaatikaõpetajana Tartu Õhtukeskkoolis.

Lõpetanud kiitusega ülikooli 1956. aastal, jätkas ta õpinguid aspirantuuris prof. Gunnar Kangro juhendamisel. Tema lemmikvaldkonnaks matemaatikas kujunes summeeruvusteooria, täpsemini ühe- ja kahekordsete arvridade summeeruvustegurite probleemid.

1959. aastal kaitses Simson Baron edukalt oma väitekirja ja talle omistati füüsika-matemaatikateaduste kandidaadi kraad. Pärast väitekirja kaitsmist, töötas Baron õppejõuna Tartu Riiklikus Ülikoolis, algul vanemõpetajana ning aastast 1963 dotsendina. 1959. aastal abiellus Simson arstiga Tamar Zeitchik Leningradist. Nende perre sündisid kolm last: David, Hene ja Leah. 1979. aasta novembris lahkus Simson Baron koos perega Eestist ning siirdus Iisraeli, kus peagi asus tööle matemaatikaprofessorina Bar-Ilani Ülikoolis. Õppetöö kõrval luges Simson mitmetes sünagoogides laupäeva hommikuti toorat. 1997. aasta sügisel S. Baron emeriteerus ning talle omistati emeriitprofessori nimetus. Tunnustamaks dotsent Simson Baroni tõhusat tööd Tartu Ülikoolis, omistati talle 2007. aastal Tartu Ülikooli emeriitdotsendi nimetus.

S. Baroni teadustööd läbivaks teemaks on olnud kahekordsete arvriidade koonduvus ja summeeruvus. Tähelepanu pälvis juba tema diplomitöö kahekordsete arvriidade koonduvustunnustest. Aspirantuuri päevil jätkas ta uurimusi selles vallas juba üldisemalt, vaadeldes kahekordsete arvriidade summeeruvuse probleeme. Oma uurimused arvriidade summeeruvusest avaldas ta 1966. aastal sisuka monograafia (1977. aastal ilmus täiendatud trükk), mida kasutatakse tänaseni.

Simson Baron avaldas ligi sada publikatsiooni, millest üle 60 on summeeruvusteooriast (peamiselt arvriidade summeeruvusteooriast) ja funktsiooniteooriast. Ta oli matemaatilise analüüsi neljaosalise ülesannete kogu üks autoritest. Lisaks õppekirjandusele ja teadusartiklitele avaldas ta ligi pooltuhat referaati erinevatele referatiivajakirjadele matemaatikas. Aastatel 1957–79 oli ta ajakirja “Tartu Riikliku Ülikooli Toimetised. Matemaatika- ja mehaanikaalaseid töid” tegevtoimetaja. Tema erakordset abi ja hoolt artiklite toimetistes avaldamisküpses seadmisel, mäletavad tänutundega tema kaasaegsed, kes nendel aastatel kaitsesid oma väitekirja. Alati hoolitses ta selle eest, et igaks kaitsmiseks oli vajalik toimik ilmunud, mis kajastas kaitsja teadustööd.

Simson Baron oli nii üliõpilaste kui ka kolleegide poolt kõrgelt hinnatud pedagoog. Tema humoorikad naljad lõbustasid kõiki. Tu-

ginedes eesti keele omapärale ja mitmetähenduslikele sõnadele, kasutas ta teadlikult mõningaid sõnu mittesobivas kontekstis. Tänapäevani meenutatakse tema heatahtlikke nalju.

Simson Baroni juhendamisel on kaitstud 2 väitekirja (Mati Abeli väitekirja Tartu Riiklikus Ülikoolis 1971. aastal ning Shlomo Janetzi väitekirja 1989. aastal Bar-Ilani Ülikoolis).

2007. aasta kevadel külastas Simson Baron oma armsaks jäänud sünnilinna Tartut koos abikaasa, tütre Leah ja tema abikaasaga. Nad käisid isa haual Tartu Juudi kalmistul ning Simson Baron esines Tartu Ülikoolis loenguga oma elust ja tegemistest pärast Tartust lahkumist oma endistele õpilatele ja kolleegidele. 2009. aastal tähistas Bar-Ilani Ülikool emeritprofessor Simson Baroni 80-ndat sünnipäeva minikonverentsiga, millel esinesid prof. Mati Abel Tartu Ülikoolist ülevaatega juubilarite tegevusest Eestis enne saabumist Iisraeli ning Maria Zeltser Tallinna Ülikoolist ettekandega kahekordsete arvrite koonduvusest, probleemidest, millega oli varem tegelema juubilar. Juubelikonverentsist võtsid osa veel Jeruusalemas elav Tartu Ülikooli emeriitdotsent Heino Tärnpu abikaasaga, dotsent Elts Abel ja vanemteadur Mart Abel, kes tegutses konverentsil inglise-vene keele tõlgina.

2013. aasta kevadel Simson Baron kukkus ja murdis puusaluu. Operatsioon möödus küll edukalt, kuid haava sattunud bakter, mis ootamatult kustutas ta eluküünla. Simson Baron maeti Jerusalema Givat Shauli kalmistule. Tema hauda tähistab marmorist massiivne hauakivi. 8. juulil 2014 lahkus ka abikaasa Tamar ning maeti samale kalmistule Simson Baroni kõrvale.

Mälestus Simson Baronist jääb alatiseks meiega.

Õpilaste ja kolleegide nimel

MATI ABEL
Tartu Ülikool